Nedskärningarnas årtionde

Genom stora skattesänkningar för dom rika försvann basen för välfärden. Tillsammans med 90-talskrisen ledde dom till att stat och kommun började montera ner vår gemensamma välfärd. När man ställer alla nedskärningar bredvid varandra blir det tydligt vad vi förlorat, men också vad vi kan ta tillbaka.

I början av 90-talet gjorde staten en hel del skattesänkningar (framförallt var det skallelättnader för de rika). För att finansiera detta minskade staten sitt stöd till kommunerna. Samtidigt ökade arbetslösheten runtom i landet. Dessa två faktorer innebar i praktiken att kommunerna fick en minskad inkomst, de i sin tur tvingades då till uppsägningar och nedlagda verksamheter. Sverige hade nu massarbetslöshet och välfärdssystemen blev för dyra för staten, återigen hade staten minskade inkomster (eftersom utgifterna blev större).
Hur kan välfärdssystemen bli för dyra? Ett exempel är arbetslösheten och a-kassan. När arbetslösheten är låg är en ersättningsnivå (a-kassa) på 90 % ingen stor utgift för staten, men vid hög arbetslöshet blir en 90 % ersättningsnivå en mycket större utgift och för dyrt för staten. Staten sänker då a-kassan.
Resultatet blev att alltså att staten började med nedskärningar inom välfärdssystemen. Nedskärningar i familje- och socialpolitiken åren 1992-1997

1992
- Sänkt A-kassa till 90 %
- Höjd läkarvårdstaxa
- Minskning av bidragen till tandvård

1993
- Sänkt A-kassa till 80 %
- En karensdag införs för sjukpenning
- Ersättningen sänks för långtidssjuka
- Minskat basbelopp för beräkning av bl a folkpension, änkepension, barnpension oh bartilägg
- Tandvårdstaxan höjs
- KAS, kontanta arbetsmarknadsstödet, sänks från 210 kr till 198 kr

1994
- Sänkta flerbarnstillägg fr o m 4:e barnet
- Barnbidragen för skolbarn över 16 år slopas under två månader per år

1995
- Höjningar av patientavgifter
- Höjningar av högkostnadsskydden på läkemedel
- Tandvårdsavgifterna höjs
- Höjning av egenavgifterna till sjukförsäkringen
- Sänkta basbelopp vid beräkning av studiemedel, socialbidrag mm
- Ersättningsnivån inom föräldrapenningen sänks
- Flerbarnstilläggen sänks
- Försämrade bostadsbidrag
- De två kontaktdagarna inom den tillfälliga föräldraförsäkringen slopas

1996
- Ersättningsnivåerna inom socialförsäkringssystemet sänks enhetligt till 75 % (delvis återställt till 80 % 97/98)
- Ytterligare en månads barnbidrag försvinner för skolbarn över 16 år
- Försämrade bostadsbidrag
- Sänkning av allmänna socialbidragsnormen
- Tandvårdsförsäkringen försämras
- Högkostnadsgränsen för läkemedel höjs
- Patientavgifterna inom läkarvård och tandvård höjs

1997
- Försämringar av bostadsbidrag
- Sänkning och behovsprövning av änkepensioner
- Dyrare medicin
- Sänkning från 230 kr till 103 kr per dag av utbildningsbidraget för de som står utanför A-kassan
- Tuffare villkor för dem som inte betalar underhåll efter skilsmässa
- Den tillfälliga föräldrapenningen sänks från 85 till 75 %
- Även ersättningen för den s k pappa- eller mammamånaden sänks

Värst drabbades barnfamiljer, sjuka oh arbetslösa av nedskärningarna och jag tror att vi alla är medvetna om den försämrade livssituation vi har. Tack vare att vi är medvetna om detta kan vi också kämpa för att förbättra vår livssituation och närmiljö. Vi har fackförbund, som skall stå upp för våra rättigheter på våra arbetsplatser eller ännu bättre, vi har våra arbetskamrater och alla vill vi faktiskt samma sak, ha en bra arbetsplats, med bra lön som vi kan leva på och goda arbetsvillkor. Om vi pratar med varandra finner vi nog att gemensamt kan vi utföra påtryckningar på chefen, som kan leda till små, men ack så viktiga, förändringar för oss. Likadant i våra bostadsområden, där vi kan prata med våra grannar om t ex den konstiga hyresvärden som alltid skall göra oannonserade påhälsningar för att kontrollera städningen. Där kan samlade och enade aktioner förändra våra bostadsområden. På våra barns dagis, i deras skolor, på stadens gator och torg och på fritidsgården. Tillsammans kan vi göra små förändringar som faktiskt underlättar vår livssituation och gör tillvaron dräglig-are. Alla dessa små förändringar är steg mot större förändringar.

Faktakällor: ”Sverige efter välfärdskrisen – mellan hot och hopp”, redigerad av Bengt Starrin och Ronny Svensson
Tidningen ”ETC” ■

Motstånd lönar sig

På elektronikfabriken Computime i staden Shenzhen i södra Kina jobbade drygt 3000 arbetare 16 timmar om dagen för en svältlön som var 1/3 av den lagstadgade minimilönen. Dagen då deras chef valde att besöka fabriken gick arbetarna ut i strejk. Gator blockerades och trafiken hindrades. Till sin hjälp hade de byggjobbare från byggena kring fabriken. Företagsledningen backade snabbt och gick omedelbart med på arbetarnas krav om en lön lika stor som den lagstadgade minimilönen.
Att strejka är förbjudet i Kina. Trots det sker över 10000 strejker runt om i Kina varje år.
■

Annoser:

Har du frågor, kritik, beröm? Vill du hjälpa till att sprida det här bladet i Lund eller är det något du vill vi ska ha med i bladet? Skriv ett mail till **info@virvelvinden.net**

virvelvinden

nr 1 / 2005

Det här bladet...

Det här bladet som du nu håller i din hand är skapat av oss i Virvelvinden. Vi har gjort detta därför att vi tyckte det behövdes. Någonting att läsa som är gratis och ej reklamfinansierat. Någonstans där vi kan uttrycka våra åsikter, oredigerade, så att det är upp till dig som läser dom att själv bilda dig en uppfattning. Det som står i bladet är alltså en del av det vi tycker.

Egentligen började det hela under hösten då vi ville ta reda på mer om de som styr oss, både de som vi själva har valt – politikerna, och de som vi varken har valt eller kan välja bort – överklassen. Vi letade i tidningar och böcker och hade till slut fått ihop en mängd information om bl.a. nedskärningar, som det kan läsas mer om längre fram i detta blad, och andra företeelser som vi fann intressanta. Det var nu vi började tänka att detta är så intressant och viktigt att vi ville dela med oss av det.

Vilka är då vi? Virvelvinden är en socialistisk grupp i Lund. Vi som gått samman i Virvelvinden har tröttnat på den ordning som råder i Sverige idag, vi är trötta på ett samhälle som räknar vinst framför människor. Vi litar inte till politiker, vi litar till oss själva. Vi startade våren 2003 och har hittills hunnit med en del saker. Vi har delat ut ett flygblad till större delen av alla hushåll i Lund där det medföljde ett klistermärke att sätta på sin brevlåda med texten: ”Ingen rasistisk reklam” (främst riktat mot Sverigedemokraternas propaganda). Vi har även deltagit i demonstrationer mot kriget i Irak. Under kommunals strejk då politikerna agerade strejkbrytare och låste upp skolorna, slängde vi sopor utanför stadshuset med uppmaningen att politikerna som var så duktiga på att agera vaktmästare också kunde vara sopupplockare. Vi hoppas fortsätta vara aktiva länge till och att detta blad är det första av många. ■

Solidaritet i kylan

Står och väntar på bussen. Svinkallt ute. När jag går på bussen häver busschauffören ur sig en lång rad svordomar och förbannelser över något som inte fungerar i bussen. Jag förstår att detta har något med värmen på bussen att göra för det är lika kallt inne på bussen som det var utanför.
- Jaha, vart ska du, undrar busschauffören?
- Till Malmö, svarar jag.
- Har du mycket pengar?
- Va? Nä, men…
- Då åker du gratis. ■